

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากนโยบายของรัฐบาล ฯพณฯ ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภาในเรื่องของการยกระดับราคาสินค้าการเกษตรและให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งเงินทุนโดยดูแลราคาสินค้าเกษตรให้มีเสถียรภาพที่เหมาะสมค้ำึงถึงกลไกราคาตลาดโลกโดยใช้วิธีบริหารจัดการทางการตลาดและกลไกตลาดซื้อขายล่วงหน้ารวมทั้งผลักดันให้เกษตรกรสามารถขายสินค้าเกษตรได้ในราคาสูงเพียงพอเมื่อเทียบกับต้นทุน และนำระบบ รับจํานาสินค้าเกษตรมาใช้ในการสร้างความมั่นคงด้านรายได้ให้แก่เกษตรกรเริ่มต้นจากการรับจํานาข้าวเปลือกเจ้าและข้าวเปลือกหอมมะลิความชื้นไม่เกินร้อยละ 15 ที่ราคาเกี่ยวละ 15,000 บาทและ 20,000 บาทตามลำดับพร้อมทั้งจัดให้มีการเยียวยา ความเสียหายของพืชผลจากภัยธรรมชาติให้แก่เกษตรกรการจัดทำระบบทะเบียนครัวเรือน เกษตรกรให้สมบูรณ์ และการออกบัตรเครดิตสำหรับเกษตรกร(คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี. 2554 : 9)

โครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกรหรือบัตรเครดิตชาวนา เป็นหนึ่งในนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่าย ไม่ต้องไปกู้เงินจากนอกระบบมาลงทุน โดยรัฐบาลได้มีการทดลองระบบไปแล้วในพื้นที่นําร่อง 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดสระบุรี จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดลพบุรี ทั้งนี้จะทยอยมอบบัตรสินเชื่อเกษตรกรจนครบ 2,000,000 ใบ ครบทั้ง 77 จังหวัดภายในเดือนธันวาคม 2555 (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. 2555: 5) โครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกร เป็นโครงการที่ต้องการให้เกษตรกรมีบัตรสินเชื่อเพื่อใช้แทนเงินสดในการซื้อปัจจัยการผลิต เครื่องอุปโภคบริโภคและบริโภคในครัวเรือน อันทำให้เกิดความสะดวก ความปลอดภัย และเพิ่มวงเงินหมุนเวียนแก่ระบบเศรษฐกิจในภาคชนบท ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเป็นผู้ดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล โดยการสร้างความพึงพอใจให้แก่เกษตรกรลูกค้าที่ใช้บริการสินเชื่อ อำนวยความสะดวกรวดเร็วในการจัดซื้อปัจจัยการผลิตด้วยบัตรสินเชื่อเกษตรกรของธนาคารซึ่งธนาคารจะกำหนดวงเงินบัตรสินเชื่อให้แก่เกษตรกรลูกค้า และเกษตรกรลูกค้านำบัตรสินเชื่อเกษตรกรดังกล่าวไปใช้ชำระค่าสินค้าหรือบริการกับทางร้านค้าที่ขึ้นทะเบียนไว้กับธนาคารได้ทุกวันตามที่ต้องการใช้จริงผ่านระบบหักตัดวงเงินตามบัตรสินเชื่อเกษตรกรแทนการชำระด้วยเงินสดเกษตรกรจึงไม่ต้อง

นำเงินสดจำนวนมากติดตัวไปเพื่อชำระค่าสินค้าให้แก่ทางร้านค้า อีกทั้งยังเป็นการสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของเกษตรกรลูกค้าจากมิฉาอาชีพได้อีกทางหนึ่ง

พรรคเพื่อไทยซึ่งเป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาลได้กำหนดนโยบายเรื่องบัตรสินเชื่อเกษตรกรซึ่งปรากฏอยู่ในเว็บไซต์ของพรรคเพื่อไทยไว้ดังนี้(พรรคเพื่อไทย,2555 : www.ptp.or.th) “คิดใหม่ทำใหม่เพื่อเกษตรกรไทย” ให้เกษตรกรมีบัตรเครดิตเพื่อใช้ซื้อปัจจัยการผลิตเพื่อการพัฒนาการผลิตให้เกษตรกร โดยกำหนดวงเงินสินเชื่อสำหรับซื้ออุปกรณ์การผลิตเมล็ดพันธุ์ปุ๋ยยาฆ่าแมลงน้ำมันและค่าใช้จ่ายในการผลิตต่างๆโดยใช้ผลผลิตเป็นหลักประกันให้สามารถกู้ได้ในวงเงินไม่เกิน 70% ของราคาประกันผลผลิต ทั้งนี้พณฯ ยิ่งลักษณ์ชินวัตรนายกรัฐมนตรีได้กล่าวว่โครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกรเป็นนโยบายที่รัฐบาลต้องการสนับสนุนให้เกษตรกรสามารถจัดหาปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพและราคาที่เป็นธรรมเพื่อลดต้นทุนการผลิตและแบ่งเบาภาระด้านการเงินของเกษตรกรทำให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้สะดวกรวดเร็วขึ้นซึ่งในระยะแรกได้ดำเนินการนำร่องจัดทำบัตรสินเชื่อเกษตรกรให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวก่อนเพื่อให้สามารถจัดหาปัจจัยการผลิตที่จำเป็นเช่นเมล็ดพันธุ์ข้าวปุ๋ยยาปราบศัตรูพืชและน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นต้นส่วนในระยะต่อไปได้มอบหมายให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรหรือธ.ก.ส. ขยายการจัดทำบัตรสินเชื่อไปยังเกษตรกรผู้ปลูกพืชชนิดอื่นรวมทั้งให้บัตรดังกล่าวสามารถจัดซื้อปัจจัยการผลิตอื่นๆได้หลากหลายและครอบคลุมมากยิ่งขึ้นทั้งนี้บัตรสินเชื่อเกษตรกรถือเป็นนวัตกรรมทางการเงินใหม่สำหรับเกษตรกรที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการจับจ่ายหรือซื้อสินค้าแทนเงินสดเป็นการเปิดโอกาสให้เกษตรกรเข้าถึงบริการทางการเงินที่ทันสมัยแก่ชนคนในเมืองที่ถือบัตรเครดิต (สาริต วงศ์อนันต์นันท, 2555 : 3)

จากโครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกรซึ่งเป็นนโยบายของรัฐบาลที่มอบให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเป็นผู้ดำเนินการ ครอบคลุมทั้ง 77จังหวัด ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาอำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ก็เป็นหน่วยงานหนึ่งที่รับผิดชอบโครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกรในเขตพื้นที่อำเภอท่าคันโท รวมถึงพื้นที่เขตตำบลดงสมบูรณ์อำเภอท่าคันโท ซึ่งได้รับความสนใจเข้าร่วมโครงการ บัตรสินเชื่อเกษตรกรเป็นจำนวนมากน้อยที่สุด โดยอำเภอท่าคันโทแบ่งการปกครองออกเป็น 6 ตำบล สามารถจัดอันดับผู้ถือบัตรและผู้ใช้บัตรจากจำนวนมากที่สุด ไปหาน้อยที่สุดประกอบด้วย 1) ตำบลนาตาลมียอดผู้ใช้จำนวน 1,247 บัตร 2)ตำบลกุฉิก มียอดผู้ใช้จำนวน 934 บัตร 3)ตำบลท่าคันโท มียอดผู้ใช้จำนวน 787 บัตร 4) ตำบลกุงเก่า มียอดผู้ใช้จำนวน 636 บัตร 5) ตำบลยางอู่ม มียอดผู้ใช้บัตร 473ราย และ 6)ตำบลดงสมบูรณ์มียอดผู้ใช้จำนวน 264 บัตรจะเห็นได้ว่าสัดส่วนผู้ถือบัตรสินเชื่อเกษตรกรในอำเภอท่าคันโทจำนวน 4,338 บัตรอยู่ในเขตตำบลดงสมบูรณ์จำนวนเพียง264 บัตร

เท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 6.08ยอดวงเงินที่ใช้ 7,546,879บาท จากวงเงินที่อนุมัติ 76,902,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.81(ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์สาขาอำเภอท่าคันโท. 2557: 2)

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการสำรวจความคิดเห็นของเกษตรกร จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจศึกษา เนื่องจากตำบลดงสมบูรณ์เป็นพื้นที่ที่มีการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรน้อยที่สุด ผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาว่าเกษตรกรในเขตตำบลดงสมบูรณ์มีความคิดเห็นในการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรเป็นอย่างไรอีกทั้งการศึกษาดังกล่าวยังไม่เคยมีการศึกษาหรือวิจัยมาก่อนอันเป็นสิ่งใหม่และเป็นนโยบายที่สำคัญของรัฐบาล และส่งผลกระทบต่อตรงกับประชาชน โดยผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษาระดับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรในเขตตำบลดงสมบูรณ์จะเป็นการสะท้อนกลับของนโยบายรัฐบาลในเรื่องของบัตรสินเชื่อเกษตรกรและจะช่วยให้การดำเนินการสามารถที่จะตอบสนองความต้องการของประชาชนและช่วยในการปรับปรุงประสิทธิภาพการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐอีกทางหนึ่ง ตลอดจนเป็นการติดตามและประเมินผลโครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกรว่าบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และสามารถช่วยเหลือเกษตรกรไทยได้จริงหรือไม่อย่างไร

คำถามการศึกษา

- 1.ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรในเขตตำบลดงสมบูรณ์ อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์อยู่ในระดับใด
- 2.ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรในเขตตำบลดงสมบูรณ์ อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์จำแนกตามหมู่บ้านแตกต่างกันหรือไม่
- 3.ข้อเสนอแนะของเกษตรกรต่อการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรในเขตตำบลดงสมบูรณ์ อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การศึกษา

- 1.เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรในเขตตำบลดงสมบูรณ์ อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์
- 2.เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรในเขตตำบลดงสมบูรณ์ อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์จำแนกตามหมู่บ้าน
- 3.เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของเกษตรกรต่อการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรในเขตตำบลดงสมบูรณ์ อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์

สมมติฐานการศึกษา

เกษตรกรที่อาศัยหมู่บ้านต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรแตกต่างกัน

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร ในเขตตำบลคงสมบูรณ์ อำเภอกำคั้นโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยผู้ศึกษาได้ประยุกต์กรอบแนวคิดของ ประเสริฐ ไชยทิพย์ และชิตชนก แสนป้อ (2555 : 20) มาปรับใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ตัวแปรในการวิจัยดังนี้

1.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ ภูมิฐานะของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ หมู่บ้าน

1.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร ในเขตตำบลคงสมบูรณ์ อำเภอกำคั้นโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยแบ่งกรอบการศึกษา จำนวน 5 ด้าน ดังนี้(ประเสริฐ ไชยทิพย์ และชิตชนก แสนป้อ. 2555 : 20)

1.2.1 ขั้นตอนการขออนุมัติสินเชื่อ

1.2.2 วงเงินสินเชื่อที่อนุมัติ

1.2.3 การให้บริการของธนาคาร

1.2.4 ความมั่นคงและความปลอดภัย

1.2.5 อัตราดอกเบี้ยที่ต้องชำระ

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่เกษตรกรที่มีบัตรสินเชื่อเกษตรกรในเขตตำบลคงสมบูรณ์ อำเภอกำคั้นโท จังหวัดกาฬสินธุ์ และอาศัยอยู่ในเขตตำบลคงสมบูรณ์ อำเภอกำคั้นโท จังหวัดกาฬสินธุ์ในปี 2557 จำนวน 264 คน(ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาอำเภอกำคั้นโท.2557 : 5)

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่เกษตรกรที่มีบัตรสินเชื่อเกษตรกร ในเขตตำบลคงสมบูรณ์ อำเภอกำคั้นโท จังหวัดกาฬสินธุ์ และอาศัยอยู่ในเขตตำบลคงสมบูรณ์ อำเภอกำคั้นโท จังหวัดกาฬสินธุ์ในปี 2557 จำนวน 159คน โดยวิธีการ Yamane. (1967)

และใช้วิธีการคำนวณ โดยการเทียบบัญชีไตรยางค์เพื่อให้ได้มาซึ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละหมู่บ้าน

3. ขอบเขตด้านระยะเวลาในการศึกษา

ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2556- ตุลาคม 2557

กรอบแนวคิดการศึกษา

การศึกษาเรื่องความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการใช้บัตรเครดิตเชื่อเกษตรกรในเขตตำบลงสมบูรณ์ อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษากำหนดกรอบแนวคิดการศึกษา ดังแผนภาพที่ 1



แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรในเขตตำบลคงสมบูรณ์ อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อสร้างความเข้าใจตรงกันของผู้ศึกษาชื่อนิยามศัพท์เฉพาะดังนี้

ความคิดเห็นต่อการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร หมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึก อาจเป็นการพูดหรือการเขียน ซึ่งผลที่เกิดจากการแสดงความรู้สึกนั้น อาจเกิดการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นหรือสังคม และความคิดเห็นสามารถเปลี่ยนแปลงได้เสมอ ในที่นี้ความคิดเห็นของเกษตรกร ที่มีต่อการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร ความรู้สึกดังกล่าวเกิดจากการได้รับประโยชน์จากการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร 5 ด้าน ดังนี้

ขั้นตอนการขออนุมัติสินเชื่อ หมายถึง กระบวนการเตรียมเอกสารขอสินเชื่อ เช่น สำเนาบัตรประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน อื่นๆมีความเหมาะสมการยื่นคำขอสินเชื่อได้รับความสะดวกรวดเร็ว ระยะเวลาในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อใช้เวลาในการพิจารณาน้อยเท่าไรหรือเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำในการชี้แจงข้อมูลต่างๆ ในการยื่นคำขออย่างละเอียดครบถ้วน

วงเงินสินเชื่อที่อนุมัติ หมายถึง เงื่อนไขการกำหนดวงเงินอนุมัติบัตรสินเชื่อเกษตรกรมีความชัดเจน ได้รับวงเงินสินเชื่อตามที่ขออนุมัติไว้ครั้งแรก ได้ใช้จ่ายบัตรตามวัตถุประสงค์การใช้จ่ายเงินบัตรสินเชื่อเกษตรกร ระบบการใช้บริการบัตรสินเชื่อเกษตรกร การใช้จ่ายบัตรสินเชื่อมีความเหมาะสม

การให้บริการของธนาคาร หมายถึง พนักงานมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการอย่างดียิ่ง พนักงานให้คำแนะนำและช่วยเหลือท่านอย่างรวดเร็วพนักงานเอาใจใส่ต่อท่านตลอดระยะเวลาการใช้บริการ สามารถเลือกใช้บริการได้หลายช่องทาง เช่น Call Center และ Website

ความมั่นคงและปลอดภัย หมายถึง สามารถวางแผนทางการเงินได้ล่วงหน้ามีเงินลงทุนเพิ่มขึ้นมีความปลอดภัยต่อการโจรกรรม มีระบบเทคโนโลยีที่ใช้สร้างความมั่นคงและปลอดภัย

อัตราดอกเบี้ยที่ต้องชำระ หมายถึงอัตราดอกเบี้ย มีความเหมาะสมระยะเวลาในการชำระคืน มีความเหมาะสมสิทธิพิเศษต่างๆ ของผู้ถือบัตรมีความเหมาะสม คຸ້ມຄ່າ อัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้นกรณีส่งล่าช้าหรือผิดนัด มีความเหมาะสมแล้ว

หมู่บ้าน หมายถึง หมู่บ้านในเขตตำบลคงสมบูรณ์ อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 9 หมู่บ้าน ประกอบด้วย บ้านคงสมบูรณ์หมู่ที่ 1 บ้านคงสมบูรณ์หมู่ที่ 2 บ้านคงกลาง หมู่ที่ 3 บ้านคงกลางหมู่ที่ 4 บ้านคงบังหมู่ที่ 5 บ้านคงสวรรค์ หมู่ที่ 6 บ้านคงจันทร์หมู่ที่ 7 บ้านไทยเจริญหมู่ที่ 8 บ้านไทยเจริญหมู่ที่ 9

บัตรสินเชื่อเกษตรกร หมายถึง บัตรที่ใช้แทนเงินสด ซึ่งธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรออกให้แก่ลูกค้า ที่ยื่นคำขอใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกร และมีคุณสมบัติตามที่ธนาคารกำหนด

เกษตรกร หมายถึง เกษตรกรที่มีบัตรสินเชื่อเกษตรกร ในเขตตำบลดงสมบูรณ์ อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ และอาศัยอยู่ในเขตตำบลดงสมบูรณ์ อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ในปี 2557 จำนวน 264 คน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

ผลการศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของเกษตรกรต่อการใช้บัตรสินเชื่อเกษตรกรในเขตตำบลดงสมบูรณ์ อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับนำเสนอหน่วยงานภาครัฐ เพื่อการปรับปรุงประสิทธิภาพการให้บริการและเป็นการติดตามและประเมินผลโครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกร



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY